

Diorov New look i njegov utjecaj na modu 50-ih godina

Ribičić, Matea

Undergraduate thesis / Završni rad

2017

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:238754>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-06-29**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
MODNI DIZAJN

ZAVRŠNI RAD
DIOROV NEW LOOK
I NJEGOV UTJECAJ NA MODU 50-IH GODINA

MATEA RIBIČIĆ

ZAGREB, 2017. GODINA

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
ZAVOD ZA DIZAJN TEKSTILA I ODJEĆE

ZAVRŠNI RAD

DIOROV NEW LOOK I NJEGOV UTJECAJ NA MODU 50-IH GODINA

DOC.DR.SC. KATARINA NINA SIMONČIĆ

MATEA RIBIČIĆ, 9874/TMD

ZAGREB, 2017. GODINA

UNIVERSITY OF ZAGREB
FACULTY OF TEXTILE TECHNOLOGY

DIORS NEW LOOK AND HIS INFLUANCE ON FASHION OF 50S

DOC.DR.SC. KATARINA NINA SIMONČIĆ

MATEA RIBIČIĆ, 9874/TMD

ZAGREB,2017. YEAR

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA:

Zavod za dizajn tekstila i odjeće:

Modul: Modni dizajn

Broj stranica:34

Broj slika:12

Broj literaturnih izvora:20

ČLANOVI KOMISIJE:

Doc.dr.sc. Irena Šabarić, predsjednik

Doc.dr.sc. Ivana Salopek,član

Doc.dr.sc. Katarina Nina Simončić,član

Doc.dr.art. Jasminka Končić,zamjenik člana

SADRŽAJ:

1. SAŽETAK
2. UVOD
3. CHRISTIAN DIOR
 - 3.1 Diorovi počeci
 - 3.2 Diorov rad
 - 3.3 Modna kuća Dior
4. NEW LOOK
 - 4.1 Nastanak New looka
 - 4.2 New look kolekcija
 - 4.3 Najznačajnije Diorove kreacije
 - 4.3.1. „Bar suit“
 - 4.3.2. „Zemire“
 - 4.3.3. „Junon dress“
 - 4.3.4. „Bubble dress“
 - 4.3.5. „Cherie dress“
 - 4.4 Utjecaj La Belle epoque na New look
 - 4.5 Utjecaj New looka na Pariz
5. UTJECAJ NEW LOOKA NA MODU 50-IH GODINA
 - 5.1 Moda 50-ih
 - 5.2 Diorov utjecaj na modu 50-ih
6. ZAKLJUČAK
7. POPIS LITERATURE
8. POPIS PRILOGA

1. SAŽETAK

Završni rad pod nazivom „Diorov *New Look* i njegov utjecaj na modu 50-ih godina“ obuhvaća ponajprije biografiju Christiana Diora, njegov rani život i same početke koji su bitno utjecali na njegovu karijeru. Bavi se proučavanjem najznačajnije kolekcije, te prikazuje neke od njegovih najznačajnijih kreacija. Kroz ovaj rad vidjet ćemo kako je zapravo sam Dior utjecao na svijet mode, a posebno na modu 50-ih godina. Ostavio je jak utjecaj na svijet sve do danas ostavivši za sobom veliko modno carstvo.

Ključne riječi: Christian Dior, *New look*, Moda, Moda 50-ih, odijevanje, odjeća.

1. SUMMARY

The finale work titled "Dior's New Look and its influence on the fashion of the '50s" primarily includes the biography of Christian Dior, his early life and his beginnings that had a significant impact on his career. He is engaged in studying the most important collection, and shows some of his most significant creations. Through this work we will see how Dior really influenced the world of fashion, especially in the fashion of the 50s. He has had a strong influence on the world until today, leaving behind a great fashion empire.

Key words: Christian Dior, New look, Fashion, Fashion of 50s, Dressing, Clothes

2. UVOD

Moda je više od same odjeće. Može biti sredstvo samopredstavljanja, zavođenja ili odskočna daska u karijeri i oduvijek je znak određenog vremena i prostora. Ona je važan dio naših života, nekada upravo pokazuje ono što jesmo, a nekada skriva kako se osjećamo. Predstavlja nas pred našim prijateljima ali i neprijateljima. Moda je igra koja dopušta da budemo ono što jesmo, ali i da glumimo razne uloge. Neovisno jesmo li odjeveni po zadnjoj modi, klasično, dizajnerski, svi želimo izgledati lijepo.

Tema ovoga završnog rada je sam modni dizajner Christian Dior, njegov utjecaj na modu 50-ih godina u Parizu kao glavnom centru, točnije 1947. godina, te najznačajnija kolekcija *New look* i njezina razvoj. Svojim radom željela bih što bolje približiti i analizirati sve ono čime je Dior utjecao na modu tadašnjeg, ali i modernog doba, pobliže objasniti njegov rad, sve ono što je postigao i ostavio za sobom. Osim što o njemu pronalazimo brojne podatke na internetu, i drugim medijima, brojni su autori pisali o Dioru. Literatura s kojom sam se najviše pozabavila bila je knjiga „*The New look*“ autora Nigela Cawthorne. U knjizi sam pronašla brojne podatke vezane za temu od samih Diorovih početaka, nastanka *New looka*, ratnog i poslijeratnog doba pa sve do njegove ostavštine tj. modnog carstva koje i dan danas traje.

Moda i dizajn su značajan faktor života, i to je razlog da su modni dizajneri danas, kao i u prošlosti jako bitni. Jedan od najznačajnijih i najutjecajnijih francuskih modnih dizajnera 50-ih godina je Christian Dior, koji je svoju modnu karijeru gradio godinama. Njegovo ime postalo je simbol ljepote i gracioznosti. Sagledavši njegov život, može se reći da je postigao jako puno. Karijeru započinje kao osnivač jedne od najpoznatijih modnih kuća „*modna kuća Dior*“ i stvara brojne kolekcije od kojih je najznačajnija *New Look* koja je donijela preokret u modi. Imao je više uspješnih revija te postao jako utjecajan u svijetu mode. Inspiracija je velikom broju mladih dizajnera.

Oduvijek je imao veliku želju baviti se modom, u čemu je svojim napornim radom, velikim trudom i zalaganjem uspio. Moda mu je uvijek bila na prvom mjestu. Svršetkom drugog svjetskog rata, francuski modi dizajner uveo je drastične promjene u svijetu mode poznatim pod nazivom *New Look*, što ga je i proslavilo i ujedno označilo početak nove modne revolucije. Za sobom je ostavio rat i uniforme i kako kaže „*žene pretvorio u cvijeće, sa strukom tankim poput drške vinske čaše i suknjama što se rastvaraju poput cvijetova*“¹. Time

¹ Cawthorne, Nigel: *The New look*, Copyright, London, 1996, str. 108-109.

je vratio ženstvenost, čime su bile oduševljene jer poslije svih ratnih događanja željele su luksuz, a Dior im je znao udovoljiti. Bio je majstor kreiranja oblika i silueta. Uvelike je doprinjeo i utjecao na modu 50-ih godina i za sobom ostavio trag u svijetu mode sve do današnjeg dana.

Ime Christiana Diora danas je sinonim za luksuz, ljepotu i dobar ukus. Dizajner je zaslužio to svojim predanim radom i inovativnošću, osobinama koje su ga prometnule u jednog od najvećih modnih vizionara dvadesetog stoljeća.

Slika 1. Christian Dior label, visoka moda, Pariz

3. CHRISTIAN DIOR

3.1. Diorovi počeci

Christian Dior rođen je 21. siječnja 1905. godine u Francuskoj, a umro je 23. listopada 1957. godine u Italiji u dobi od 52. godine. Imao je dva brata i dvije sestre od kojih se u potpunosti razlikovao. „Ja vrlo dobro poznajem žene“, rekao je tada mali Francuz koji je kreirao *New look* i koji je tada bio na vrhu svijeta. Bilo je to 1948. g. To je datum na koji je Christian okrenuo modni svijet naglavačke i kada je postavio nove temelje dizajna i razvoja modne vizije. Postao je poznat po stvaranju veoma značajne kolekcije koja je postala važan momenat u svijetu mode. Dior je ime koje ljudima u cijelom svijetu prvo padne na pamet kada se spomene moda, dobar ukus i luksuz. No tko je zapravo taj moćni dizajner koji je toliko toga napravio za modu? Tajna njegova uspjeha vjerovatno leži u njegovoj *izreci* „Dizajniram tako da baš svaka žena bude najljepša“. Bio je vizionar i revolucionar koji je svojom hrabrošću i osjećajem za pravi povijesni trenutak promijenio definiciju elegancije i zarazio svijet svojom slikom ljepote. Čak i oni koji jako malo znaju o modi, znat će tko je Dior i

koliko je utjecaj imao na modu 50-ih godina. Bio je toliko poznat u to vrijeme u Francuskoj da ga nisu smatrali čovijekom već institucijom.

Njegova obitelj bila je bogata i nadali su se da će postati diplomat, ali njegove želje bile su drugačije, oduvijek se želio baviti modom. Sa svojih deset godina preselio se sa svojom obitelji u Pariz. Dior je oduvijek bio „mamin sin“, nježan, dobar i sanjar. Svi koji su radili sa njim opisuju ga kao skromnog i uljudnog. Zbog oca je morao ići u vojsku, ali to nije bio njegov put, oduvijek je bio veoma kreativan i znao je da će se baviti modom i da je to zapravo njegov poziv. Njegova karijera zapravo počinje tek 1935.g. kada se ponovno vraća u Pariz. Iako je odgojen u bogatoj obitelji, njegovi počeci su bili veoma skromni. Probijao se tako što je prodavao svoje modne ilustracije. 1928.g. otvorio je malu umjetničku galeriju u kojoj je prodavao umjetnine za ljubitelje Pabla Picassa, ali zbog bankrota njegove obitelji ipak je morao zatvoriti galeriju. Od 1930-ih do 1940-ih radio je sa Robertom Piguetom. 1938. Piguet mu je ponudio da bude modni dizajner u njegovom studiju, što je on naravno i prihvatio. Ondje je dizajnirao tri kolekcije za redom. Kao kreator jedan od najznačajnijeg dizajna pod nazivom „*English coffe*“, predstavljen je na „*Carmel Snow*“. Njegova zadnja kolekcija koja je bila lansirana za Piguet nazvana je „*Amphora dresses*“, s čim započinje doba „zaobljenih bokova“. Poslije se pridružuje modnoj kući Lucien Lelong, gdje su on i Piere Balmain bili glavni dizajneri. Za vrijeme II. Svjetskog rata odijevao je žene nacističkih oficira i francuskih vojnika. 16.prosinca 1946.g. Dior je osnovao svoju vlastitu modnu kuću u suradnji s Marcelom Boussacom, koja je nakon njegove smrti nastavila disati punim plućima. Njegova prva kolekcija prezentirana je rane 1947.g., a nazvana je „*Corolle*“ poznatija kao „*New look*“, i od tada počinje njegova slava. Iz današnje perspektive radi se o prilično konzervativnom modnom pravcu, međutim u ono vrijeme takvo naglašavanje ženskih oblina bilo je pomalo šokantno jer su svijetom ženske mode dominirali 'muškobanjasti' krojevi. Dior je volio žene, njihovu ljepotu, nježnost pa je to pokušavao i prikazati kroz modu, zbog toga je često znao reći da na svijetu nema ružnih žena, da postoje samo žene koje ne znaju da bi s malo truda mogle da budu lijepe. U to doba okrunjen je kao „kralj mode“, te je punih deset godina vladao modnom scenom.

Jednom je Jean Cocteau rekao da je Dior genij, unikat našeg doba sa magičnim imenom-kombinacija Boga i zlata (dieu et or).

Mladi Christian Dior bio je sanjar što se može vidjeti kroz njegovu ljubav prema prirodi i vrtlarstvu. Godinama je dizajnirao vrtove i uživao u tome. To vidimo i kroz njegove kolekcije koje zapravo proizlaze iz cvijeća, prikazuju ženstvenost i nježnost.

1951.g. Dior je izdao svoju prvu knjigu „*Je Suis Couturier*“ („*Ja sam krojač*“) koja je najveći uspjeh postigla u SAD-u. Do 1956.g. prodao je oko 100 000 *outfita* u cijelom svijetu. 1947 god. Dior je pozvan da dođe u USA i primi nagradu od Neiman-Marcusa u Dallasu.

Imao je tako veliki utjecaj na modu da zapravo i ne shvaćamo koliko je njegova karijera bila kratka. Toliko toga je napravio za vrijeme svog života, da je to pravi razlog njegovog postojanja i danas. Jednom je rekao „*Nikada ništa nije izmišljeno,sve nastaje od nečeg drugog*“²

3.2. Diorov rad

Dior je ženama vratio njihov prirodan izgled, njihove ženstvene obline. Ironično je to da je njihov „*prirodan izgled*“ bio u potpunosti umjetan zbog jastučića,korzeta,grudnjaka... Njegova odjeća nije samo „*visila*“ sa tijela, ona je bila konstruirana. Ali najfacinantnija stvar kod Diora je zapravo velika količina materijala koju je koristio za razliku od ratnog doba kada se koristilo što manje materijala , što zbog nestašice, što zbog toga da se žene mogu što lakše kretati. Koristio je tako velike količine materijala da su žene bile poput lutki. Svaka njegova kreacija rađena je kao dio arhitekture, krenuvši od samih temelja pa na dalje. „*Dobro izrezana haljina je ona sa samo nekoliko rezova*“³. Haljine su bile posebne jer je skoro svaka od njih šivana ručno, tako da su rađene pomno i do savršenstva po čemu je Dior i bio poznat. Bio je genij u marketingu. Predstavio je kompletno novi stil prezentacije u visokoj modi, mirno predstavljajući ono tipično za prijeratnu eru. Diorovi modeli bili su teatralni , provokativno su njihali svoje suknje i okretale se na svojim štiklama tempom koji je oduzimao dah. Revija je mogla trajati i po dva sata, a bile su tako savršene da se nitko ne bi ni pomakao. Dior je predstavljao kolekciju svakih šest mjeseci. Bio je prvi dizajner koji je drastično mijenjao kolekcije od revije do revije, stalno uvodio nešto novo i zanimljivo, neku svježinu u svoje kreacije. Uvijek se trudio da sve bude savršeno, isplanirano i do najsitnijeg detalja i ništa nije prepuštao slučaju.

² Cawthorne,Nigel: The New look,Copyright,London,1996,str.34-35

³ Cawthorne,Nigel: The New look,Copyright,London,1996,str.111

Proizvodio je dvije nove kolekcije po sezoni što znači četiri godišnje sve od 1947.g. do 1951.g. Nakon toga prešao je na dvije godišnje. U svojih deset godina rada samo pod svojim imenom proizveo je 30 novih linija odjeće. Uvijek je radio na isti način a počinjao je s tkaninom. Obično bi odabrao jednostavne materijale iz manufakture . Nakon što odabere materijale otišao bi na odmor kako bi očistio svoj um, a onda bi počeo praviti nove skice i pravio bi ih gdje god se nalazio. Najčešće bi koristio samo tri modela i obožavao je svoje manekenke. U njima je nalazio inspiraciju. Često je govorio da njegovi modeli oživljavaju njegove haljine i da želi da one budu sretnе. Zatim bi napravio selekciju od 5-6 linija a onda bi izabrao materijal i model za svaku. Njegova odjeća je uvijek bila više oblik nego tekstura i boja. Kaže, kolekcija je mogla biti jednako dobra i crno-bijela. Boja mu je bila skoro nebitna u odnosu na oblik i volumen. Svaka kolekcija je morala imati jednu crvenu haljinu- Dior je vjerovao da je crvena njegova sretna boja, postao je slavan po svom optimizmu crvene boje. Većina haljina ipak je bila u crnoj jer je smatrao crnu najelegantnijom bojom. Nakon odabira tkanine, vrijeme je za izradu haljine i davanja imena. Kolekcija je sadržavala 175 odjevnih kombinacija. Uvijek je postojao određen broj odijela, dnevnih haljina, večernjih toaleta i kaputa.

Svaka njegova kolekcija u određenom razdoblju, imala je određenu temu. U proljeće 1947.g. To je bila „*Coroll*“ ili „*Figure 8*“ imala je zaobljena ramena, uzak struk i naglašene bokove. U proljeće 1953.g. izlazi kolekcija pod imenom „*Tulip*“ sa cvijetnim uzorcima. Proljeće 1955.g. „*A-line*“ sa nedefiniranim strukom i smekšanom siluetom i šira oko bokova i nogu. Neke njegove siluete prikazivale su drugo carstvo i neke druge povijesne stilove. Za svoju zadnju kolekciju napravio je savitljiviju siluetu. Radio je majice, uske tunike.

Zahvaljujući Dioru, Pariz je postao centar visoke mode, poznat kako u svojoj zemlji tako i šire. U samo dvije kratke godine „rekonstruirao“ je ženu. U jedanaest godina predstavio je dvadeset i dvije različite linije, žene su slijedile njegov stil ne samo klijentice nego žene širom svijeta. Njegova odlučnost da proizvodi uspješne linije proizvela je veliki stres. Izrađivao je odjeću u svim siluetama od X,H,Y i A, ali uz to je izrađivao i nove siluete za svaku sezonu. Prilagođavao je svoje kreacije svojim klijenticama po potrebi. Upravo njegovi modeli su bili ti koji su mu se najviše divili. Dior je volio biti kopiran, iako nije dobivao ništa od toga , bilo mu je drago da žene širom svijeta nose njegov dizajn.

Poklonio je više pažnje bojama u svojoj drugoj kolekciji dok je u prvoj više koristio crnu i bijelu, iako ih ni u drugoj nije isključio, ali je više unio crvenu, zelenu i ružičastu. Dnevne haljine su bile duže a večernje nešto kraće.

Dva puta godišnje, prije svake kolekcije Dior bi pao u depresiju, zatvorio se u svoj studio i nije dopuštao da ga itko vidi. Sjedeći za stolom pravio bi skice i „šarao“ dok ne dođe trenutak inspiracije, kada napokon ne bi vidio jasne siluete svoje kolekcije. Njegovu nježnu osobnost često je znala zamaskirati činjenica da je dobar biznismen. Uskoro je otvorio salon u Londonu, New Yorku i Caracaseu. To je značila proizvodnju tisuće novih dizajnerskih odjevnih predmeta svake godine. Zbog toga je njegovo zdravlje bilo ugroženo pa je sredinom 50-ih godina počeo pokazivati vidljive znakove stresa.

Diorov uspjeh godinama se gomilao. Iza njega stajala je grupa provjerenih ljudi koji su baš kao i on imali njuh za biznis. Tako je uskoro nastala podružnica za krzna, otvoren je i ready-to-wear butik na Njujorškoj Petoj aveniji, te lansiran prvi parfem – Miss Dior (nazvan po Diorovoj sestri Catherine), a poslije njega i mnogi drugi, kao što su *Diorama* i *Diorissimo*. Kada mu je jedna američka kompanija ponudila tada ogromnu naknadu od 10 000 dolara za otkupljivanje prava za proizvodnju čarapa s njegovim potpisom, Dior je odbio taktički tražeći određeni postotak cjelokupne prodaje proizvoda. Ispočetka je bio veoma suzdržan u željama za eksperimentiranjem u dizajnu i držao se svojih provjerenih oblika pojačanih korzetima i umetcima. Uvidjevši da nitko nije kupio jedno odijelo koje je nazvao „*Jean-Paul Sarte*“ u čast radikalnom francuskom filozofu, ubuduće se držao sigurnijih imena. Čak je imao provjerenu komercijalnu formulu za svaku kolekciju: jedna trećina uvijek su bili novi dizajni, druga je bila namijenjena moderniziranim verzijama već poznatih izuma, a posljednja su bili dokazani klasici. Pripremao je po dvije kolekcije za svaku godinu, za sezone proljeće/ljeto i jesen/zima i ukupno ih je lansirao 22. Bio je vrlo praznovjeran i to godinama sve više. Svaka kolekcija morala je sadržavati kaput nazvan „*Granville*“ po njegovom rodnom gradu a barem jedna manekenka morala je nositi buket njegovog najdražeg cvijeća – ljubičica. Nikada nije započeo nijednu *couture* reviju bez prethodnog savjetovanja sa svojom čitačicom tarot karata.

Iako se Dior 1954. godine okrenuo od *New Looka*, ostatak svijeta nije. Ostavio je jak utjecaj na dizajn cijelog svijeta. *New look* se počeo pretvarati u staklo, kreamiku, srebro, namještaj, aute... Dizajneri su pronalazili inspiraciju za brojne proizvode u *New look* kolekciji. Uskoro se počeo koristiti masovno za različite namjene.

Velika suparnica Diorovu radu bila je Coco Chanel koja ga je smatrala lošim dizajnerom- umjesto da prati liniju tijela on od žene pokušava napraviti cvijet. Smatrala je da je njegova odjeća jako neudobna te da su žene tu samo da zavode muškarce. Da budemo iskreni Dior je dizajnirao da žene budu glamurozne jer je upravo to ono što su htjele. Usprkos tomu on je bio kralj visoke mode i svi su ga morali slijediti. Chanel je smatrala njegovu odjeću toliko ukočenom da žene izgledaju poput stolaca. Rekla je da takvo nešto neudobno može dizajnirati samo čovjek koji nikada nije bio intiman sa ženom. Međutim Dior time nije bio povrijeđen već očaran. Rekao je *“Coco Chanel je napravila modu za elegantnu ženu rađe nego za one koje su lijepe“*. Smatrao je da *„Haljine moraju imati dušu“*⁴

Brojne poznate zvijezde Hollywooda nosile su Diorove kreacije. Bile su oduševljene njegovim revolucionarnim idejama i iznimno su ga poštovale. Neke koje su se često mogle vidjeti u njegovim kreacijama su: *Grace Kelly*- bila je glavna ikona 50-ih godina, sinonim za savršenstvo, a personizirala je „nježan“ izgled, upravo ono što je predstavljao Dior. Zatim *Audrey Hepburn*- koja je simbolizirala čist i dostojanstven tinejderski izgled te dekade. Uz njih su bile još i *Rita Hayworth*, *Elizabeth Taylor* te *Marlyn Monroe* koja je bila internacionalni *sex* simbol i modna senzacija 50-ih godina. Bila je najveća i najprepoznatljivija modna ikona svih vremena.

⁴ Cawthorne, Nigel: *The New look*, Copyright, London, 1996, str. 162-163

Slika 2: Jedna od značajnijih skica modela Christiana Diora iz 50-ih

3.3. Modna kuća Dior

16. prosinca 1946. g. je osnovao francusku luksuznu Modnu kuću Dior u Parizu. Iako su ga mnogi zvali da radi za njih, on je odbio jer je želio otvoriti modnu kuću pod vlastitim imenom. Imali su 4 modela i 85 zaposlenika. Kuća je uključivala i dvije radionice za haljine i jednu za odijela. Otvaranje modne kuće bilo je jako publicirano. Kada je 1946. g. izašla prva kolekcija svi su pričal o Christianu Dioru. I prije nego što je uopće bila viđena, postala je glavna vijest, a dobio je podršku urednika *Vogua*, *La Figara* i *Ella*. „Prva sezona je bila brilijantna, čak iznad mojih očekivanja“⁵ rekao je Dior. Sljedeća koju je stvorio bila je *New look* i oduzimala je dah i postala veliki hit, a tada je izašao i njegov prvi parfem pod nazivom „*Miss Dior*“. Zadnjih deset godina svog života proveo je razvijajući modnu kuću i širio svoj utjecaj na svijet mode. 1955. g. Diorova firma imala je 1000 zaposlenika, 28 radionica i činio je polovicu francuske modne industrije i time stvorio pravo malo modno carstvo. Za vrijeme svog boravka u Americi shvatio je, ako želi od njih napraviti elegantne žene, mora otvoriti

⁵ Steel, Valerie: *The Berg Companion to fashion*, Berg, New York, 2010, str. 221

trgovinu u New Yorku. Tako je uskoro počeo otvarati trgovine u New Yorku, Australiji, Londonu, Mexiku, Cubi i dalje.

1948. g. Diorova kompanija parfema prezentira novi parfem „*Diorama*“ a zatim i „*Diorissimo*“. Uskoro nakon toga nastaje veliki broj različitih proizvoda s njegovim imenom. Etikete su se nalazile posvuda, nakitu, odjeći, kravatama. Rast kuće bio je forsiran jednostavnom ali učinkovitom politikom: malo direktnog reklamiranja ali odličan odnos sa novinarima, što je garantiralo opstanak kako mode tako i dizajnera.

Dior je bio uvjerljivo najutjecajni modni dizajner kasnih 40-ih i tijekom 50-ih. Njegovo ime bilo je poznato u cijelom svijetu, a samo dvije godine nakon lansiranja prve kolekcije 75% izvoza odjeće iz Pariza i 5% cjelokupnog izvoza Francuske otpadalo je na njegovu modnu kuću. Bilo je to modno carstvo s tisuću zaposlenika koje je uskoro nudilo i nakit, donje rublje, cipele, torbe, šešire, kravate i drugo. 1955.g. lansiran je i prvi Dior ruž, a vlasnik svega toga bio je nizak stidljiv čovjek kruškolikog tijela, proćelave glave i često nervoznog držanja. Udvaralo mu se cijelo pariško društvo a on je bio tako sramežljiv da bi se jedva naklonio publici na kraju revije. Sve društvene obveze svoje modne kuće povjerio je direktorici prodaje. Bio je izbirljiv i osjetljiv na pogreške; odbijao bi primiti na razgovor bilo kojeg čovjeka koji nije nosio kravatu. Njegova *couture* modna kuća bila je najveća i najbolje vođena u Parizu. Najveći rivali bili su mu Pierre Balmain i španjolski dizajner Cristobál Balenciaga, no nitko nije imao tako organiziranu i hijerarhiranu strukturu djelatnika sa specificiranim dužnostima. Čak su i modeli ili kako su tada zvane manekenke dolazile iz privilegiranih skupina društva kao i klijentice. Redovito su imale tijela različitih oblika i masa, kako bi se pokazalo da Diorova odjeća može pristajati različitim ženama. Svaka *haute couture* revija imala je određenu temu i na svakoj bi se predstavilo do dvjesto *outfita*, pa bi revija trajala dva i pol sata. Svake godine njegov salon posjećivalo je oko 2 500 ljudi koji su željeli vidjeti kako izgleda nova kolekcija. Najvažnije klijentice bile su Amerikanke: holivudske zvijezde, njujorške dame i velike robne kuće koje su otkupljivale ekskluzivna prava na određene dizajne koje bi onda kopirale njihove krojačice. Neki veliki robni lanci, naime, mogli su dolaziti na revije pod uvjetom da kupe dogovoreni minimalni broj kreacija i onda ih sami šiju i prodaju po pristupačnim cijenama.

De Brunhoff je upoznao mladog Saint Laurenta s Christianom Diorom. Saint Laurent počinje raditi za modnu kuću Dior a pod vodstvom C. Diora njegov stil nastavlja sazrijevati i privlačiti sve više pažnje. Modna kuća nastavila je biti uspješna i nakon njegove smrti. 1957.

g., a kuću je nastavio voditi Yves Saint-Laurent, koji je do tada radio kod Diora kao njegov asistent. Tada postaje kreativni direktor. U dobi od 21 godinu predstavlja svoju prvu proljetnu kolekciju za Dior naziva „*Ligne Trapeze*“ . Kolekcija je postigla veliki upijeh i donijela mu nagradu Neiman Marcus, svojevrsni modni Oscar. Bio je oduvijek očaran Diorom i iznimno ga poštovao. Nakon toga napušta kuću Dior i osniva svoju modnu kuću. 1996.g. John Galliano postaje kreativni direktor. Nakon njega Raf Simons preuzima tu ulogu, a cijenili su ga i kritika i publika upravo iz razloga što je ostao vjeran originalnoj estetici modne kuće i ponovno popularizirao krojeve iz bogate ostavštine nezamijenjivog Christiana Diora. Njegova prva kolekcija referirala se na Diorove poznate siluete: *A liniju, H liniju i Bar odijelo*. Htio je vratiti neke emocije iz tog doba. Bio je optužen za rasizam jer nije htio da njegovi modeli budu drugih rasa na revijama. Smatrao je da je Dior kuća izuzetna kompanija kojoj se divio.

Danas je modna kuća Dior jedna od glavnih lidera u svijetu mode. Proizvode konfekcijsku odjeću, kožnu odjeću, modne dodatke, obuću, nakit, šminku i različite kozmetičke proizvode. Sa 60. godina uspjeha kuća Dior je savršena definicija visoke mode: delikatna, sofisticirana i puna karaktera. Današnje zvijezde rado nose modele iz recentnih kolekcija ove modne kuće, ali za posebne prilike posegnu za vintage modelima slavnog dizajnera. Svi njegovi nasljednici su odavali počast modnim izričajima dizajnera.

Slika3. Modni dizajner Christian Dior u svom ateljeu prilikom skiciranja modela

4. NEW LOOK

4.1 Nastanak New looka

Poslije rata, 12. prosinca 1947.g. Christian Dior pokazao je svoju prvu kolekciju pod nazivom *Corolle* -htio je da njegovi haljine i modeli izgledaju poput cvijeća- vedri,razigrani i prirodni, ali je u svijetu prihvaćena kao *New look*. Nakon ratnog razdoblja utilitarističkih sklonosti i svadbene štednje, možda ništa nije bilo novije od Diorove vizije. Njegova prva zbirka odbacila je suvremeni način odijevanja uspostavljenih dvadesetim i tridesetim godinama, koji su namjeravali osloboditi žene od ograničavajućih skulpturalnih volumena i korzeta iz ranog 20. stoljeća. Umjesto toga predstavio je sliku radikalne ženstvenosti, postignutoj čvrsto postavljenim jaknama s podstavljenim kukovima, malim strukovima i suknjicama A-kroja. Tada je započeo s drastičnim promjenama u modi koje se smatraju revolucionarnim. Utjecaj *New looka* je bio ogroman, najbolje bi ga opisali sa tri riječi „*mladost,nada i budućnost*.“ *New look* imao je više izvora: zbirke razdoblja neposredno prije Drugog svjetskog rata već su navijestile povratak punini kod Balenciage, Mainbochere, Lelonga i Pigueta, koji su se vratili početkom 1946. g.; kazalište i film tijekom rata otkrili su jasan ukus za *Belle Époque* i dugu haljinu općenito. *Baskija* koju je stvorio Marcel Rochas 1942. konačno je otvorio put do naglašene stilizacije torza. No, Christian Dior bio je odgovoran za formalnu, strukturnu i stilsku definiciju novog izgleda, te za njegov gospodarski i društveni utjecaj a nastao je kao reakcija protiv ratnog stila. Amerikanci su se često pitali kako Francuzi mogu koristiti toliko velike količine materijala a zemlja je bila u bankrotu. Tada najraniji poslijeratni posjetitelji Pariza primjetili su da su suknje bile punije i dulje nego one u Velikoj Britaniji i Americi, ali nisu bile rađene od svile nego od nešto lošijeg materijala. Ali rat je bio gotov a mir i sreća su bili iza ugla. Dolazi do potpune promjene u ženskom odijevalju. Žene su prestale nositi funkcionalnu odjeću koju su do sada nosile isključivo radi rata, to jest nosile su odjeću u kojoj su mogle biti pokretne i spretne, ništa ih nije sputavalo. Međutim nakon rata Dior je smatrao da im ponovno treba vratiti ženstvenost i eleganciju budući da više nemaju potrebu za tako funkcionalnom i običnom odjećom. Na samom početku žene nisu bile oduševljene revolucionarnim Diorovim idejama ali 50-ih g. naglo mijenjaju mišljenje i počinju prihvaćati njegove ideje da im Dior time vraća ženstvenost,njihovu ljepotu i sve ono što su izgubile tijekom rata. Dame su se u to vrijeme zaželele fine odjeće,uživanja u modi te ženstvenosti a sve to im je Dior ponudio i to u jednom novom modernom obliku. Kako je sam rekao, morao je svijetu „vratiti ljepotu“ koja se izgubila tijekom rata. Želio je da se žene ponovno osjećaju posebno i lijepim poput cvijetova. Bio je majstor kreiranja obila i silueta, što je on sam

obrazložio rekavši „*Dizajnirao sam ženu cvijet*“⁶. Urednica američkog Harpers Bazara bila je svjesna ljepote i revolucionarnosti Diorove kolekcije, zapravo bila je oduševljena onime što je napravio, te je komentirala „*Pomozi Bože ženama koje su kupovale prije nego su vidjele Diora*“⁷. I sam Dior bio je iznenađen svojim uspjehom. Od tada započinje njegova velika karijera i njegov uspjeh, za koji je zaslužan upravo *New look*.

1948.g. navodno „*novo*“, koje je bilo pokrenuto 1947.g. izazvano je da nastavi sa daljnim radom i progresom. *New look* je bio fiksiran kao ime Diorovog poduzeća i u skladu s tim svaka kolekcija je obećavala novi dojam pod rubrikom koja je morala opravdavati i slaviti promjenu. Za one koji su Diora smatrali smiješnim i kritizirali njegov rad kao historicistične suvenire i zatvorena tijela, kolekcija iz 1948.g. ojačala je ograničenja tijela i *New look* siluetu. U paradoksalnoj kombinaciji gledajući unatrag i navijanja za novo, Diorov *New look* kombinira krojenje koje je podsjećalo na kasno 19.stoljeće sa finim pojedinostima vidljivim u umetanju svijetlo plave vune u ovratnike, kao i umetanje manžeta.

Feministica Mabel Ridealge je smatrala da taj novi stil nije znak progresa i izjavila da *New look* previše podsjeća na „*pticu u zlatnom kavezu*“⁸. Međutim to je upravo ono što je većina žena željela nakon rata. Dior je bio sramežljiv a kada je došao u New York zatekli su ga agresivni novinari koji su ga optužili da skriva ženama noge. Kada su ga pitali što misli o tome da se 300 000 žena uključilo u klub „*Little below knee*“, Dior je odgovorio da oni koji protestiraju najviše će završiti noseći najduže suknje. „*Dizajnirao sam odjeću za cvijet ženu, sa zaobljenim ramenima, punim ženstvenim grudima, uskim strukom i ogromnim širokim suknjama*“ rekao je Dior. „*Donio sam umijetnost prijeratnog*“.⁹

New look je simbolizirao osjećaj optimizma i bogatstva što su mnogi promatrali s cinizmom kada je kolekcija prvi put predstavljena 1947.g., ali sve se to promjenulo u nekoliko sljedećih godina. Budući da su jedino dobrostojeći ljudi mogli priuštiti *New look*, on je naglašavao klasnu razliku. Unatoč tome prihvaćen je jer je promicao obilje, degradaciju, napredak i dobra vremena koja tek dolaze. Postao je toliko popularan da su mlade žene koje su željele pratiti modu a nisu si mogle priuštiti Diora, počele praviti suknje same sebi od zastora. To je bio jedini materijal koji im je bio dostupan. Neke od njih uzimale su stare suknje te od više njih napravile jednu *New look* suknju.

⁶ <http://ladyviolette.com> , violette, 12.ožujak.2011

⁷ <http://www.harpersbazaar.com> Justine Picardi, 12.veljače.2017

⁸ Selling, Charlotte : Fashion – 50 years Coturiers, Designers, Labels, H.F.Ullmann Publishing Gmbh, 2012,str.102

⁹ Selling, Charlotte : Fashion – 50 years Coturiers, Designers, Labels, H.F.Ullmann Publishing Gmbh, 2012,str.108

U pogledu oblika, New look konstruiran je s obzirom na pojedinačnu odjeću kao reakcija protiv ratnog stila. Tako je pretvorio kockasta ramena iz ratne ere u ženstvena, mekana i zaobljena koja su bila inspirirana viktorijanskim dobom. Takav *look* postignut je umetanjem jastučića na ramena. Jedan od osnovnih dijelova potrebnih za *New look* izgled je korzet. Dior je imao vlastiti korzet pod nazivom *the waspie*. Ova nova verzija viktorijanskog korzeta bila je 5 ili 6 centimetara duboka, napravljena od krute tkanine i elastičnim umetcima a sadržavala je kostur i potporu na leđima. Općenito svi korzeti predratnog doba opisani su kao jako lagani. Uz upotrebu korzeta Dior je obrubio rub suknji i haljina sa pernatim kosturom. Općenito svim poslijeratnim korzetima dodano je malo punoće na predjelima bokova. Ali Dior se nije oslonio na prirodnu punoću bokova nego je volumen postigao dodavajući razne umetke kako bi dobio ekstravagantni izgled pješčanog sata. Na stražnjoj strani na nekim kreacijama je imao volane koji su dodatno dodavali volumen a bili su izrađeni od tafta, organdila ili neke druge slične tkanine. Još jedna uloga korzeta bila je naglašavanje poprsija ali većina žena je uz to još nosila *push-up* grudnjak kako bi popunile svoju liniju poprsija. Neke verzije takvih grudnjaka su imale i gumene podloške. Zadnja jako važna karakteristika *New looka* je puna duga suknja koja je uglavnom sezala malo iznad koljena a to je bila još jedna stavka koju je Dior preuzeo iz viktorijanskog doba. Većina podsuknji *New looka* bila je izrađena od najlona, tafta ili mreže od konjske kose. Neke podsuknje su imale obruč ali ova praksa nikada nije postigla veliku popularnost jer je obruč imao čudan način naginganja i time otkrivao nešto više nego u viktorijansko doba zbog kraćih suknji. Pravi Dior dizajni su također bili obilježeni nevjerojatnom ugrađenom podrškom što *spin-off* nikada nije bio u mogućnosti postići. Diorove pune suknje bile su isprepletene s ukrućenim muslinima i obložene taftom ili acetatom (obično svijetle boje) kako bi držao rub. Ako Diorove suknje ili haljine nisu bile „pune“ bile su gotovo neuobičajene. Sljedbenici *New looka* također su voljeli odjeću u svijetlim bojama a cipele ove dekade bile su špicate i sa petom. Silueta pješčanog sata koja je postala zaštitni znak *New looka* prihvaćena je u svakom aspektu života od arhitekture do interijera pa do brojnih drugih predmeta.

Nije svaka žena bila dovoljno sretna da je mogla nositi originalnu Dior odjeću. Mnoge Diorove kreacije nosila je većina žena poslijeratne ere. Nažalost ni originalni Diorovi dizajni ne mogu se jednostavno naći u vintage trgovinama i izložbama odjeće. To je rijetka poslastica, pronaći odjeću New Look na aukciji, a kada se nađu kolekcionari obično plaćaju 4.000 dolara za Diorove rane kreacije.

Ali naposljetku *New look* je bio pogrešan naziv. Što je zapravo bilo novo nakon svega u tome da se žene odijevaju u sex objekte i statusne simbole za svoje muževe? *New look* je bila modna revolucija koja je vratila žene pravo u *Belle Epoque*. Reflektirala je Diorovu želju da oživi tradiciju lukuza u francuskoj modi. To je zapravo bila njegova tajna uspjeha. Dior se oglasio rekavši „*Na Europu je palo dosta bombi, sada želim vatromet*“.¹⁰ Time se vratio u sigurnu prošlost kakva je bila prije rata i svih nereda. Uskoro *New look* je bio nezaustavljiv. U Londonu je bilo prodato 7000 odijela u samo dva tjedna.

Slika 4.: Christian Dior sa svojim modelom u haljini iz *new look* kolekcije, 1947.g.

4.2 *New look* kolekcija

Kolekcija *New look* sastojala se od 90 luksuznih kreacija a nosilo ih je 6 manekenki na revijama. Dvije godine nakon revije sama ta kolekcija ostvarila je Dioru zaradu od 12.7 milijuna franaka. Osim suknji s naglašenim bokovima nudila je i suknje ravnog kroja standardne duljine do polovice lista koje su također nosile sa finim sakoima. Ispod njih žene su najčešće nosile samo donje rublje a vrat bi ukrasile satenskim vrpčama. Večernja verzija *New Looka* bile su glamurozne duge ili *coctail* haljine bez naramenica i istim onim izgledom koji je naglašavao obline. *Coctail* haljina napravljena je 1948. g. i bila je dijelo genija. Sa ispravljenim ovratnikom ili bez jastučića za ramena, kao večernji ogrtač i pristojne dužine, bila je namjenjena za određena događanja. Mogla se nositi u kazalište ili čak na ljetni bal.

¹⁰ <https://myfashionillustrations.wordpress.com> , My Fashion Illustrations,25.travanj.2015

Imala je neformalan izgled ali je ipak dopuštala mnogo nakita. Žene su voljele nositi ovakve haljine jer su u njima izgledale mlađe. Bile su elegantne a često su nosile šešir uz nju ili rukavice koje su bile dodatak. Na skiciranje kolekcije utrošio je samo 15 dana jer je već dugo u glavi imao svoju viziju, i cijelog je rata jedva čekao da stvori nešto ljepše od onoga što je do tada viđao.

Unatoč reakcijama s „ulice“ *New Look* je bio jako uspješan. U jesen 1947.g. Dior je napravio drugu *Corolla* liniju „*Back to Paris*“ liniju gdje je napravio nabore na večernjim haljinama. Diorov menadžer Marcel B. predložio mu je da udvotruči količinu materijala što je on i prihvatio. Svojim modelima rekao je da se vrte tako da suknje izgledaju poput cvijetova. *Coroll* silueta se otvara u tulipan, što je izraženo u *Diorami*. *Diorama* je bila „zvijezda“ revije. To je bila haljina sa metrom tkanine na gornjem dijelu i 20 metara u suknji. Kratki prsluk imao je kratke rukave, v-izrez i ukrasne gumbe. Nakon druge kolekcije svi su prevazišli prvobitni šok Diorove kolekcije. U „*Picture post*“ Marione Backet je izjavila kako je Pariz zaboravio da je u 1947.g. a ne u 1914.g. Jedini problem je to što je Diorova kolekcija izašla u vrijeme kada ljudi nisu imali novaca da ju kupe niti materijala da ju naprave.

Koliko god su ljudi obožavali ovaj novi izgled, puno njih se usprotivilo. U samom početku žene su prosvjedovale jer su haljine prekrivale njihove noge što im se nije dopadalo. Često su odšivale porub i višak tkanine iskoristile u neke druge svrhe. Za vrijeme jednog modnog snimanja u Parizu žene su napale modele zamjerajući im preveliku raskošnost u materijalima njihovih haljina. Mnogi su ga smatrali i rastrošnim jer koristi tako velike količine materijala u tako teškom razdoblju. Dior je tada izjavio kako mu je *New Look* zatrpao poštu. Pisma su dolazila u tisućama; uglavnom entuzijastična, ali i neka srdita. „*Pisao mi je jedan vlasnik garaža iz Los Angelesa koji se zakleo da će me razderati sljedeći put kada dođe u Pariz. Smatrao je da sam kriv što je njegova žena izgledala kao kakva lutka iz vremena građanskog rata.*“¹¹

Diorova odjeća bila je voluminozna i ženstvena. Imala je zaobljena ramena i vrlo jasne siluete koje su naglašavale sićušan struk i grudi s jedne strane, te obline bokova punim širokim suknjama s druge strane. U krojeve je umetao kosti, žice i mnoge slojeve tkanina a bazirao se na isticanju struka žene. Haljine su bile bogate i raskošne s mnoštvenom tkanine što je ženama bilo čudno jer su u ratu naviknule na oskudnu odjeću. Haljine koje je dizajnirao bile su pripijene u struku a jako odmaknute od linije tijela u bokovima (čime je postizao izgled

¹¹ <http://www.nytimes.com> Dior's Look, 50 Years Ago And Now, Amy m. Spindler, 13. prosinac. 1996.

cvijeća). Rub suknje bio je naglašen stvarajući lijepu siluetu. Taj vrlo istančan oblik odjeće ostvarivao se korzetima u struku i jastučićima u bokovima koji su bili uvezeni u odjeću. Zapravo se ispod Diorovih kreacija nalazio pravi mali prišiveni kostur s ispunom koji je omogućavao tako moćnu i čvrstu siluetu. Dame su se u to vrijeme zaželele fine odjeće, uživanja u modi i ženstvenosti, tako da im je odgovaralo što im Dior vraća „njihovu ljepotu“.

Ljudi su bili fascinirani njegovim večernjim haljinama koje su izgledale kao da su došle iz nekog drugog svijeta. Najčešće su u potpunosti otkrivala ramena, imali su uski gornji korzet i od struka se širila u metrima tila, svile, čipke i drugih finih materijala sa mnoštvom ukrasa. Najviše je volio raditi te večernje haljine jer je mogao koristiti jako velike količine materijala i unijeti blještavilo u njih. Pružale su još više mogućnosti za uporabu ogromnih količina tkanine od dnevnih haljina i odijela. Barem se to činilo nepristojnim u tim ranim poslijeratnim godinama. Nije ni čudo da su neki prosvjedovali: nakon godina rata, suknje koje su se odvažile dužinom ispod koljena te izgledale ekstravagantne. Bilo je neobično vidjeti večernju haljinu od deset metara ili više tkanine.

U „*Corolla*“ liniji Dior je predstavio „*The figure of eight*“ jer je vjerovao da je osam njegov sretan broj. Imala je istu siluetu – naglašene grudi, sužen struk i naglašeni bokovi. Uskoro u ga počeli zvati *New look* jer su ga novinari na samom početku tako prozvali. Zapravo ništa nije toliko novo bilo u *New looku*, sve je do sada viđeno ali u prijeratnom razdoblju. Dior je tvrdio da njegov *look* nije revolucionaran, samo konzervativan te je vratio svijet u prošlo dobro vrijeme u *Belle Epoque*. Carmel Snow urednica Harpers Blazzara rekla je, „*Ovo je revolucija, dragi Dior*“¹². Također je smatrala da je Dior taj koji je spasio Pariz.

50-ih godina suknje postaju postupno sve kraće a sakoi, odnosno jakne postale su nestrukirane i imale su potpuno ravan a kasnije i trapez kroj. U mnogim kolekcijama pojavljivali su se tričetvrt rukavi, dugačke rukavice, veliki ogrtači i platnene ili krznene stole.

¹² Selling, Charlotte : Fashion – 50 years Coturiers, Designers, Labels, H.F.Ullmann Publishing GmbH, 2012, str.115

Slika 5. Diorovi modeli poziraju u novoj kolekciji, u njegovom salonu u Parizu, 1957.g.

4.3. Najznačajnije Diorove kreacije

4.3.1. „Bar“ odijelo

Sa *New look* kolekcijom Christian Dior napisao je novo poglavlje u svijetu mode ali da bi ga napisao morao je ga je prvo konstruirati svojim vlastitim rukama. Htio je doslovno da te haljine budu konstruirane prema obliku ženskog tijela- suzio je struk, proširio bokove i naglasio poprsije. Odijelo je dizajnirano 1944.g., a izrađeno 1955. g. Za izradu je korištena svilena tkanina, crveni vuneni krep, ušiljeni taft, obložena svilom i sa podstavom.

Najpoznatiji outfit iz kolekcije i njezin prototip koji je ujedno i jedan od najprepoznatljivijih simbola povijesti mode je odijelo pod nazivom „Bar“. Bilo je majka stila koji je uzrokovao senzaciju. Sastoji se od sakoa u bež boji šivenog od jedne vrste svile s nježno oblikovanim gornjim dijelom pripijenim uz tijelo i lagano zaobljenim koji u struku postiže nevjerovatno mali promjer a odmah ispod njega se pod velikim kutom širi u svim smjerovima i seže do kukova dajući eleganciju koja do tada nije bila viđena. Karakteristično za njega je i urezani ovratnik. U taj sako utrošeno je 3,7 metara spomenutog materijala a cijena mu je bila čak 59 000 franaka. Na odijelu otkriveno je i ručno šivanje na unutarnjoj strani ovratnika i rukom ljepljena dugmad. Uz njega je sparena crna plisirana vunena suknja duljine do polovice potkoljenice, crne rukavice i šešir nadahnut tradicionalnim kineskim kapama, te cipele na petu. „Bar“ odijelo Diorova je ikona i simbol uspjeha a fotografija koju je uslikao slavni fotograf Willy Maywald na kojoj njegova manekenka u toj opravi pozira pokraj Sene postala

je u modnom smislu bezvremenska. To odijelo je postalo toliko popularno te se moglo vidjeti na ženama po cijelom Parizu, ali ne samo u Parizu nego i diljem svijeta.

Slika.6: Model nosi „Bar“ odijelo iz kolekcije New look,pokraj sene, 1947.g.

4.3.2. „Zemire“

„Zemire“ Jedna od najstarijih povijesnih Diorovih kreacija, ujedno i najklasičnija. Ime je dobila po operi *Gretry* koja je prvi put odigrana u kraljevskoj palači *Fontainebleau* 1771. g. Navodno prvobitno ime je bilo *Fontainebleau*, a tek poslije je dobila ime *Zemire*. Orginalni model bio je u sivoj boji i urađen od svile a prvi put je pokazan princezi Margaret u dvorcu 1954.g. Kreacija se sastojala od sakoa koji je bio nešto duži veoma uzak u struku, to jest naglašavao je struk, te se širio prema donjem dijelu. Suknja je bila bogato urađena sa velikom količinom materijala i veoma jednostavna.

Slika 7. „Zemire“ haljina, Pariz, 1957.g.

4.3.3. „Junon“ dress

„Junon“ haljina je bila dio Diorove kolekcije jesen/zima 1949/1950. g. Te godine ova haljina bila je jedna od najpoželjnijih Diorovih kreacija. *Junon* je francuski za Juno, a Juno je bila drevna rimska božica. Iako nema zaštitni znak tkanine drevnog svijeta, *Junon* haljina ipak nosi reference na svoj drevni imenjaka. Paun je često povezan s Juno / Hera, a latice suknje podsjećaju na paunova pera. Suknja je bila veličanstvena i može se reći da je bila apstrakcija paunovog perija. Osnova haljine izrađena je od svijetle svilene mreže, lagane tkanine koja poziva na osjećaj bezvremenske težine. Može se lako zamisliti božica koja se spušta s neba odjevena u takvu tkaninu. Kad se svjetlucavo prelijeva svjetlo, žena će izgledati kao blistava božica.

Slika 8. „Junno dress“, jedna od značajnijih Diorovih kreacija, iz kolekcije jesen/zima 1949/1950g.

4.3.4. „Bubble dress“

Dior je 1956.g. napravio bogatu crvenu haljinu pod nazivom *Bubble dress*. Ova haljina je prvi primjer kojim se može pokazati Diorova kreativnost i sofisticiranost. Shvatio je kako se arhitektura može prevesti u strukturalno izazovne haljine a upravo ova haljina je pravi primjer kako je spojio svoju ljubav prema arhitekturi i modi. Haljina je napravljena sa unutarnjom konstrukcijom i draperijom. Gornji dio je bio veoma jednostavan bez rukava i sa gumbima. Donji dio sadržavao je velike količine materijala, sezao do ispod koljena te je rub bio skupljen kako bi se dobio taj „*Bubble*“ efekat.

Slika 9. Diorov model u crvenoj „Bubble dress“, 1950.g.

4.3.5. „Cherie dress“

Haljina iz kolekcije proljeće/ljeto 1947.g.. Ova kreacija prikazuje *New look* u svim njegovim bitni elementima: kosim ramenima, podignutim poprsijem, uskim strukom i monumentalnim volumenom suknje. Suknja je izrđena od pune širine tkanine , s lagan rub na rub koji je smješten vodoravno. U to je utrošeno preko 13,5 metara tkanine. Ova haljina uz to je još imala i jastučice koji su bili smješteni na bokovima. Značajna je po svom volumenu i zbog toga lagano poprima oblik skulpture. Dior je bio jako ponosan na svoj ručni rad kod izrade ove haljine.

Slika 10. „Cherrie dress“-najbolji prikaz new looka, 1947.g.

4.4 La Belle Epoque utjecaj na New look

La *Belle époque* je period u Francuskoj koji je trajao od 1890.g. te završava s početkom Prvog Svjetskog rata. To je era karakterizirana mirom, optimizmom i novim otkrićima. Vrijeme lijepe odjeće i vrhunac luksuza. Za modu ovog razdoblja značajan je uzak struk što je bila glavna značajka a upravo to vidimo i kod Diora. On je taj koji je vratio modu ovog razdoblja ponovno nakon rata. Vratio je tu ženstvenost, naglašene linije tijela, uzak struk, luksuz, lijepe tkanine, velike suknje. Zapravo kod Diora nije bilo ništa novo, sve je već viđeno ali nakon rata ova silueta izgledala je tako nova i ženstvena.

Njegove kreacije uvijek su bile vezane jedna za drugu sa sličnim značajkama. Strukturalno, haljine su proizašle iz skulpturalne siluete sa predefiniranim linijama. Bilo da se radi o *New looku*, *Flat looku* ili *Shock looku*, tijelo je uvijek bilo stilizirano. Struk je bio pomaknut, otpasan, bokovi naglašeni. Radio je nakit, cvijetni dizajn i ilustracije. Diorove kreacije rađene su u ornamentu koji je došao izravno iz *Belle époque*: čvorovi, lažni džepovi, dekorativna dugmad, manžete, ovratnici, lažni pojasevi. Radio je na način koji je bio poznat još u *Belle époque*. „Zavaljujem nebesima što sam živio u Parizu tijekom zadnjih godina Belle époque“¹³. „Ništa neće vratiti slatku uspomenu na te dane“ napisao je Dior. Budući da je to bilo njegovo najdraže razdoblje pokušao je vratiti svijet u to doba svojim kreacijama. Zapravo kada gledamo Diorovu odjeću možemo vidjeti sve značajke koje su preovladavale u *Belle époque*.

4.5. Utjecaj New Looka na Pariz

1947. g. evokativne slike prve kolekcije koja je predstavljena pod imenom Christiana Diora utisnule su neizbrisivu sugestiju Parižana na svijest o modnom svijetu. Diorovo utemeljenje savršene *Coffied woman* skrupulozno odijevene za izgubljenu egzistenciju u najpoželjnijem gradskom naselju, izgledalo je u potpunosti prirodno kao komentar na kulturalno nasljeđe Pariza. Ali njegov kontroverzni utjecaj razvio je brojne probleme u to doba koji su bili vezani za nedavnu političku prošlost grada i modnu trgovinu, a to se upravo odnosilo na nedostatak materijala u poslijeratnom dobu. Privukao je tradiciju građanskog identiteta sa prvenstvom konzervativnog stava kroz luksuz, ukus i eleganciju koji su bili u sukobu sa suvremenom modernizacijom radnih uloga, i potakao je nelagodu u internacionalnoj modnoj zajednici sa

¹³ Steel, Valerie: The Berg Companion to fashion, Berg, New York, 2010, str. 222

nastavkom pretpostavke da bi Pariz trebao položiti zahtjeve da postane „dom“ elitne odjevne industrije, ili drugačije rečeno da postane prijestolnica modne industrije. Artikulacija ovih tema kroz izvanrednu arhitekturu od onoga što će poslije doći i postati *New look*, je stvorio prekrasan ali pogrešan spoj između prostora i tijela. To je rezultiralo masovnom konzumacijom različitih verzija stilova u svakom gradu razvijenoga svijeta.

Diorov izlaz kroz deset godina od stvaranja *New looka* do njegove nagle smrti 1957.g. trebala bi biti refleksija grada koji ga je proizveo. Diorov stil može biti jednostavno objašnjen kao predanost upotrebi luksuznih materijala kao i termini kvantitet i kvalitet. Također je pokazao impresivno razumijevanje vizualnih efekata s kojima je postigao strukturalnu kompoziciju odijevnih predmeta i time naglasio neovisnu skulpturalnu formu umjesto prirodnih linija tijela i odražava pridržavanje romantičnih i nostalgičnih ideja feminizma. Sve ove činjenice vezane za stereotipne slike Pariza kao predstavnika luksuza i kao prirodni lov na kulturu i elegantnu ženu, za sve to je zaslužan upravo Dior.

Senzualni stil *New looka* sa zaobljenim ramenima, uskim strukom i naglašenim bokovima, nije bio u potpunosti revolucionaran. Nekoliko Pariških kolekcija iz 1930.g. su eksperimentirali sa ekstravagantnim krinolinama, temama starog carstva, stoga se njegovo ponovno pojavljivanje 10 godina kasnije može interpretirati kao „*kupljenje labavih niti*“ nakon privremene mode koja je vladala tijekom rata. Sugestiralo je na vraćanje mira i posta u normalu nakon velike tragedije.

Diorova karijera u narednim godinama je sve više jačala i rasla. Budući da je imao dobru obiteljsku podlogu ipak je imao neki osjećaj sigurnosti i to je utjecalo na njegov uspjeh koji je rastao do velikih razmjera. Njegova reputacija kao modnog dizajnera je sve više rasla i bio je zadužen za opstanak priške mode i stila koji je u svojoj srži bio iz 19. stoljeća. 1947.g. Baussac je s Diorom osnovao modnu kuću. Ekonomski i profesionalni kontekst koji je potpomagao Dioru u lansiranju prve kolekcije bili su sinonimi koji su proveli Parišku modu kroz najtamnije dane. Nove Diorove prostorije u maloj rezidenciji u Aveniju Montaigne pružale su odgovarajuće predstave i performanse za bezvremenski Pariški glamur. Prostorije su bile dekorativne, sivo bijele, što je bolje upotpunjavalo senzualne *New look* kolekcije-*Corrola* je bila najženstvenija kolekcija koja je prikazana u tim prostorima, njegova silueta je naglašavala obline, dok je *Figure of eight* bila više apstraktna. Neke svoje kolekcije nazvao je po cvijeću i prirodnim formama dok je drugima davao imena prema siluetama. Za sve je koristio bogate tkanine a sve one su bile oživljene evokativnim fotografijama Louisa Dahl

Horsta i Irvinga Penn. Njihove fotografije su puno doprinjele odjevnim predmetima i učinile ih još popularnijim i neodoljivijima. Sve su bile fotografirane u Parizu, to jest u pariškom kontekstu.

Službena reakcija od internacionalnog modnog tiska je bila ambivalentna. Dok su jedni bili očarani Diorovim kreacijama, drugi su protestirali protiv njih. U Americi kolekcija je dobrodošla kao simbol pozitivne moći potrošnje. Upravo zbog luksuza koje su predstavljale njegove kolekcije, Amrikanci su postali veoma zainteresirani za Diorov rad. Međutim u Velikoj Britaniji je nastao problem. Mariorie Becket je u *Picture postu* napisala: „*Lansirali su na svijet koji nema materijal kako bi ih kopirali, i čije žene nemaju novac da kupe, vremena da kopiraju, niti snage da podupiru, tolike količine materijala... Vratili smo se u dane kada je moda bila povlastica nezaposlene bogate žene, a ne svakidašnja briga daktilografkinje, prodavačice ili kućanice*“¹⁴. Unatoč svim kritikama *New look* je ipak zaživio i suprostavio im se. Sam Dior je izjavio „*Niti jedna osoba ne može promijeniti modu – velike modne promjene nameću se same od sebe*“¹⁵. To je upravo zbog toga što su žene žudjele ponovno izgledati kao ženei zato su prihvatile *New look*. Sugestivni potencijal je taj koji je osigurao i udvostručio uspjeh *New looka* i učinio Pariz jednim od najprestižnijih modnih gradova svijeta. Ali kreativna nadmoć grada bila je kratkog daha. Nakon manje od jedne decenije, snažna energija Londona i New Yorka izgurala je pariške ideje starog svijeta elegancije i ženstvenosti iz središta mode. Revolucionarni rad Sain Laurenta počeo je utjecati na internacionalnu kulturu. Pariz je i dalje bio domaćin brojnim velikim modnim kompanijama. Unatoč svemu *New look* je i dalje ostao značajan u svijetu mode, a Pariz je i dalje ostao jedan od glavnih centara mode.

5. UTJECAJ NEW LOOKA NA MODU 50-IH GODINA

5.1. Moda 50-ih godina

Pedesetih godina u doba oporavljanja od rata i *baby booma* došlo je do potpune revolucije stila. Moda je uvijek bila vezana za promjene ali promjene koje su se dogodile od 1940.g. do 1950.g. bile su radikalne. Ratna odjeća imala je demokratiziranu modu. Rat je donio prisilnu ravnopravnost bogatstvu i siromašnima i nitko ne može biti u modnoj avangardi. Moda je došla do neke vrste zaustavljanja, zamrzavanja. Ratnu odjeću zamjenjuje elegantna i glamurozna odjeća. Ta odjeća pedesetih predstavljala je miks konzervatizma i glamura iz

¹⁴ Breward, C. : Fashion, Oxford University Press, New York, 2003.,str.175

¹⁵ Breward, C. : Fashion, Oxford University Press, New York, 2003.,str.176

kojega je zračila čista ženstvenost. Koristile su se meke linije i ekstravagantni materijali ali javljao se veliki broj kritika na modu 50-ih iz razloga što žene tada nisu imale ni za mlijeko za djecu a ne za tako skupe haljine. Ali nakon rata upravo ta moda pedesetih je ono što su žene željele jer su se htjele odmaknuti od svih strašnih zbivanja. Taj novi svijet bio je predivan, imao je dašak modernizma koji je morao slijediti funkcionalnost i morao je biti zavodljiv.

1950-ih ekonomski dobitci stvorili su novi sloj potrošača i tako omogućili obiteljima da žive od prihoda samo jednog člana obitelji u većini slučajeva je to bio muškarac. Žene su tako svojevremeno ili ne prigrlile ulogu domaćica, ta je uloga postala ideal žene tadašnjeg društva. Žene koje su tijekom II. Svjetskog rata radile muške poslove sada bivaju otpuštene ili same odustaju te se i one posvećuju ulozi domaćice. Žene su počele sve više nositi hlače duge i kratke, haljine bez naramenica i sportsku odjeću te unatoč tome što je većina dizajnera kreirala sofisticiranu i nimalo *casual* odjeću, *casual* stil je postao iznenađujuće popularan. Hlače su se najčešće nosile kod kuće i za neformalne prilike, a za formalne prilike haljina je ipak bila *must*. Popularni detalj na hlačama je bio patent sa strane koji bi hlače činio elegantnijima i ženstvenijima. Nosila su se vrlo ženstvena krojena odijela uskog struka i naglašenih bokova. Iako je Coco Chanel predstavila svoju verziju odijela koja je bila opuštenija i udobnija, tzv. *boxy* izgleda, figura pješčanog sata ostala je jednako popularna.

Modni dodatci su pedesetih zauzimali vrlo važnu ulogu u modi. Svaka žena sa stilom obavezno je nosila rukavice i šešir za svaku priliku. Rukavice do lakta za formalne a one do zapešća za neformalne prilike. Šeširi i kape su bili većinom manji, često u pastelnim bojama te s mrežicom s prednje strane. Torbice su bile male i nosile su se u ruci a ne preko ramena. Nakit poput biserne ogrlice, *clip* on naušnica i elegantnog sata je bio klasičan, jednostavan i decentan.

5.2. Diorov utjecaj na modu 50-ih

1950. g. je zadnja velika decenija visoke mode prije nego se počelo sve raspadati, i nikada više se nije oporavilo. Nikada prije i nikada poslije nije bilo toliko neovisne visoke mode koja je napravila veliki pomak i toliko utjecala na modu za širu masu ali nikada više nije bilo toliko ni modnih dizajnera koji u bili toliko važni da su utjecali na modu širom svijeta sa ekspluzivnim i ekstravagantnim idejama. Jedan od najzalužnijih dizajnera za to je Cristian Dior sa svojim *New Lookom*. Nakon godina i godina ratne uniformisane odjeće bilo je vrijeme za velike promjene gdje se napokon pojavljuju meke linije, pune sukne, naglašeno lijepo žensko tijelo. Glavna karakteristika je bio oblik pješčanog sata. Na početku se takav oblik

susreo sa brojnim kritikama jer je upravo zbog njega došlo do klasnih diferencijacija. Tada nastaje potpuno nova socijalna grupa-radna klasa. Ovaj novi svijet bio je predivan.

50-ih godina suknje postaju postupno sve kraće a sakoi, odnosno jakne postale su nestrukirane i imale su potpuno ravan a kasnije i trapez kroj. U mnogim kolekcijama pojavjivali su se tričetvrt rukavi, dugačke rukavice, veliki ogrtači i platnene ili krznene stole.

Dior je postigao to da u potpunosti mijenja „raspoloženje“ 50-ih godina, raspoloženje koje je po prvi put nije vezano isključivo za jednu zemlju ili jednu klasu. Uveo je globalnu promjenu. Muškarci i žene ponovno imaju točno definiranu ulogu. Nije bilo znakova pobune u 50-im godinama ali materijalna nestašica je još uvijek bila najveći problem. Dior je uvelike utjecao na modu šedesetih godina „stvorivši“ neke od najznačajnijih modnih dizajnera, otvorio je modnu kuću koja je postala modno carstvo i opstala sve do danas a što je najvažnije, njegov glavni utjecaj je u potpunosti promjena mode tog doba, donio je revoluciju i tako ostavio veliki trag u svijetu mode.

Nakon II. Svjetskog rata Britanija je razvila veliku industriju konfekcijske odjeće. Proizvodili su odjeću za bogate i siromašne. Nikada prije šira masa Britanaca nije bila tako dobro odjevena u kvalitetnu odjeću kao poslije rata. Nakon rata svijet je bio spreman za nešto novo i drugačije a upravo to im je donio Dior. Drugi nisu imali izbora nego slijediti ga. Kako je rat trajao velik broj žena bilo je u uniformama- medicinske sestre, policajke, vozačice, kondukterte itd. Uniforme su im odzimale ženstvenost, uglavnom kratke suknje kako bi bile pokretne. Žene su imale dječjački izgled, nosile su odijela, šišale se na kratko.

New look je donijelo više promjena za žene nego za muškarce. Tijekom 1950. g. vratili su se uskim korzetima. Nakon teškog rata žene su ponovno željele vratiti svoju ženstvenost, zbog čega su uvijek nosile šešire i rukavice kada su išle van, odgovarajuću torbicu i cipele, modne dodatke i šminku koji su morali biti usklađeni te visoke potpetice i čarape. Također ove godine obilježene su eksplozijom boja.

Balmain je bio veoma uspješan upravo zahvaljujući svojoj ulozi prilikom popularizacije *New looka*. Na modu ove ere nastale kao *New Look* utjecali su uglavnom tri dizajnera, Jacques Fath, Christian Dior i Pierre Balmain. Kritičari ovog "novog izgleda" smatraju ga korakom za žene, kao i neodgovarajuću količinu tkanine koja se koristi za jednokratnu odjeću s obzirom na to koliko je financijski slomljena Europa bila poslije rata. U Sjedinjenim Američkim Državama, međutim, ovaj je izgled bio mnogo više prihvaćen i čak je utjecao na "*American*

Look" Claire McCardell. Upravo tu je *New look* utjecao na brojne dizajnere bilo da su se proslavili prilikom nastanka *New looka*, bilo poslije kada su ga počeli kopirati. Diorovi sljedbenici koji su također bili značajni za sam *New look* bili su : Yves Saint Laurent, Marc Bohan, Gianfranco Ferré, John Galiano, Raf Simons, te sadašnji kreativni direktor kuće za ženske zbirke Maria Grazia Chiuri.

Možemo vidjeti kako je *New Look* utjecao na dizajnere u Parizu i inozemstvu, kroz odjevne predmete Pierre Cardina, Luciena Lelonga, Alber Elbaza, Thom Brownea, Louis Vuittona, Comme des Garçons, Yohji Yamamoto, Jean Paul Gaultier, Alexander McQueen i brojnih drugih.

Pierre Cardin si pripisuje sudjelovanje u stvaranju Diorova *New Looka*, stila odijevanja koji je namijenjen naglašavanju ženstvenosti u ženskoj odjeći nakon razdobljau kojem su žene tradicionalno izvršavale muške uloge tijekom Drugog svjetskog rata. Iako je nekad bio dio tima koji je pomogao oblikovati stil koji je naglašavao ženstvenost, Cardin je sada najpoznatiji po stvaranju odjeće koja ima točno suprotan učinak. Često se kaže da je njegovo rezanje geometrijsko i čak nepravedno prema ženskom obliku.

Dior je imao povjerenja u Simona. On je istinski pokušavao stvoriti nešto novo i drugačije, bez poznatog Diorovog identiteta, izgrađenog po *Bar* odijelu i romantičnom idejom ženstvenosti koja se oštro, ponekad nasilno suprotstavlja svojim estetskim karakterom. No međutim ipak je Raf Siomon taj koji je ostao vjeran Dioru. Bio je veoma cijenjen iz razloga sto je ostao vjeran orginalnoj estetici modne kuće i ponovno popularizirao krojeve iz bogate ostavštine Christiana Diora, te se referirao na njegove poznate siluete.

Yamamoto je također jedan od dizajnera koji je iznimno cijenio rad Christiana Diora. Odavao je počast mnogim velikim dizajnerima. On osobno je najveći šarm vidio u voluminoznim suknjama i velikim količinama materijala. Njegove referencije nikada nisu bile doslovne, već su duboko poznate po jako dobrom poznavanju povijesti mode. Diorovo „*Bar odijelo*“ je ubelike utjecalo na Yamamota kao dizajnera ali i na njegove kolekciju. Dekonstruiranje tradicionalne odjeće i siluete bio je bitan sastavni dio njegovog rada. Njegova kreacija koja je rađena po uzoru na Diora, koliko god je bila slična, toliko je bila i različita, linija nešto suptilnija, opuštenija i u boji. Ali unatoč svemu, Yamamoto je primjenio Diorov *New look* u svojim kreacijama i time odao počast slavnom dizajneru.

5.3. New look 50.-ih godina i danas

Žene su u poslijeratnom Parizu ljutito trgrale odjeću sa jedne od prvih žena koje su nosile Diorovu odjeću u tom silnom siromaštvu. Žene koje nose *New look* mogle bi doći do iskušenja da se ozlijede iz razloga što je odjeća bila sačinjena od ogromnih konstrukcija, žica, svile, podstava, jastučića, kostura i korzeta, a to ga je činilo udobnim za nošnju isto kao i nošnja mravinjaka na sebi. Ali unatoč tome Dior nije samo pobornik Francuske mode i danas nego je i jedan od najzačajnijih dizajnera. Bio je na naslovnici magazina *Time*, izumio je pojam licenciranja dizajnerovog imena, i bio je prvi dizajner koji je inzistirao na promjenama mode te „prisiljavao“ žene da kupuju što više odjeće. Diorov stil bio je neuništiv. Žene u tom dobu propitivale su moral dekadentne odjeće u vrijeme siromaštva. Odstranjivanje krzna za vrijeme recesije imalo je veze sa neugodom u prelasku beskućnika na putu do bala. To sve pokazuje samo da je Dior rano otkrio nešto što Američki dizajneri nikada nisu zaboravili. Bio je optužen za diktat kritičara širom svijeta, osobito kada je promijenio duljinu i siluetu. Ali *Met show* pokazuje da se njeov stil zapravo nikada nije previše pomakao. Naravno došlo je do velikih promjena u eleganciji i stilu za razliku od ratnog doba. Kada je Dior 1956.g. spustio duljinu suknje, *Vogue* je upitao jeli to neka zezancija ili ozbiljan razvoj? Njegov odgovor na to pitanje bio je oboje. Od tada moda više nije bila ista. No u dijelu izumitelja modnog sustava zastrašivanja i inovacije, nastale su neke od najinteligentnijih, misaonih i pametnih konstrukcija odjevnih predmeta ikada napravljenih. Pitanje je je da većina dizajnera koji danas rade mogu tako vješto dizajnirati. Ali te Diorove ideje postale su temelj najznačajnijih 60-ih i 70-ih godina nakon što je YSL, koji je radio za Diora, otišao samostalno raditi. Od njega je kopirao H i A liniju. Ono što je zanimljivo u svom tom rješavanju problema koji su nastali je to što je sve te probleme stvorio sam dizajner. On je zanemario formu tijela i prirodan pad tkanine, a gradio je halju u koju se žena morala uklopiti. Da je bio manji zapovjednik, ne prisiljavajući tkanine i tijelo po svojoj mjeri, njegova odjeća ne bi toliko tražila od njega. Njegova idealizirana konceptuacija žene morala se shvatiti kao kampanja nade i optimizma u kojoj je zapravo većina žena svojeg vremena voljno sudjelovala. Ali pitanje je zašto se žene voljno podvrgavaju nekim od Diorovih „mučnih“ kreacija? Povijest je pokazala, žene imaju tendenciju biti sudionice u želji dizajnera koji ih stavlja na modni stalak i utegne ih svaki put. Dior je po tom pitanju bio zahjevniji od ostalih dizajnera, a revije su imale desetine primjera odjeće koji su prkosili prirodi. Njegov doprinos modi bio je oživljavanje Edwardovog stila tek nakon što je Pariz izašao iz rata. Njegova kolekcija bila je pozdravljena kao povratak radosti modi. Svaki modni povjesničar imao je

predodžbu o tome kako bi završio Diorov *New look* da on nije umro. Dokazi ukazuju da je završio upravo tamo gdje je on to i htio. Već je izabrao YSL i Marca Bohana kao moguće nasljednike i odabrao svoj odlazak u mirovinu.

Mnogi dizajneri današnjice i dalje „kopiraju“ slavnog dizajnera u svojim kreacijama. Toliko je utjecao na modu pa je apsolutno nemoguće njegovo učestalo nepojavljivnje i danas. Dobar takav primjer je i revija iz 2013.g. - Prada , Aquilano Rimondi, Bottega Veneta. Na ovom primjeru vidimo značajke *New looka* sa uskim strukom i širokim punim sknjama.

Slika 11. Revitalizacija New looka, revija 2013.g. - Prada , Aquilano Rimondi, Bottega Veneta

Marc Jacobs poveo je modu u novom smjeru. Upravo je njegova kolekcija za Louis Vuitton ostvarila možda i najveći utjecaj na ovu modnu sezonu. Uski struk, široke suknje, inspiracija Diorovim *New Lookom*, dekolte, ženstvenost i štikle s mašnom Jacobsovi su sezonski favoriti.

Slika12. Fotografija Diorovog modela iz 50-ih u Parizu.

6. ZAKLJUČAK

U ovom radu nastojala sam pobliže objasniti rad Christiana Diora. Najprije sam krenula od njegovih općih podataka, zatim njegov rani život i ranu karijeru. Možemo vidjeti kako je njegov život zapravo utjecao na njegovu karijeru. Krenuo je od manje značajnih poslova, a stvorio je modno carstvo. Modna kuća radila je punom parom, bila veoma uspješna, a to vidimo i danas. Nakon toga provela sam analizu njegove najznačajnije kolekcije „*New look*“, od toga što je zapravo *New look*, kako je nastao i što su njegove glavne značajke. Zatim sam opisala neke od njegovih najznačajnijih kolekcija koje su ostavile trag na današnju modu. Najvažnija od njih je *Bar* odijelo koje je prepoznatljivo svima, pa i onima koji se ne razumije u modu. Kroz rad vidimo kako je *La belle époque* utjecala na nastanak *New look*, ali isto tako kako je *New look* utjecao na modu 50-ih godina, kao i na mnoge dizajnere, kako nekad tako i danas. Smatram da sam ovim radom uspjela dijelom približiti život i djelovanje velikog modnog dizajnera Christiana Diora i njegov utjecaj na modu današnjice.

7. POPIS LITERATURE

1. Pochna, M.F. :Christian Dior The Biography, Overlook Duckworth, Peter Mayer Publishers, United States, 2008.
2. Selling, C. : Fashion- The century of the designer, Konemann, Madrid, 2000.
3. Selling, C. : Fashion – 50 years Couturiers, Designers, Labels, H.F.Ullmann Publishing Gmbh, 2012.
4. Cawthorne, N. : The New Look- The Dior revolution, Copyright, London, 1996.
5. Editors of Phaidon Press : The Fashion book, Phaidon Press, London, 1998.
6. Steele, V. : The Berg companion to fashion, Berg, New York, 2010
7. Breward, C. : Fashion, Oxford University Press, New York, 2003.
8. Riello, G., Mcneil, P. : The fashion history reader,Routledge, Abingdon, 2010.
9. Barnard, M. : Fashion theory, Routledge,Abingdon, 2007.
10. <https://www.biography.com/people/christian-dior-9275315>
11. https://www.dior.com/couture/en_int/the-house-of-dior/the-story-of-dior/the-new-look-revolution
12. http://www.metmuseum.org/toah/hd/dior/hd_dior.htm
13. <http://www.plosin.com/beatbegins/projects/Petzko/newlook.htm>
14. <http://fashion-history.lovetoknow.com/clothing-types-styles/diors-new-look>
15. <http://www.nytimes.com/1996/12/13/arts/dior-s-look-50-years-ago-and-now.html>
16. <https://www.google.com/culturalinstitute/beta/exhibit/cQKikHJ-Ok8UIg>
17. <http://fashion-history.lovetoknow.com/fashion-clothing-industry/fashion-designers/christian-dior>
18. <https://www.ngv.vic.gov.au/essay/ngv-collection-focus-dior-and-yamamoto-the-new-look/>
19. http://www.bluevelvetvintage.com/vintage_style_files/2013/10/28/now-and-then-diors-iconic-new-look-style/
20. <http://www.independent.co.uk/news/when-skirts-were-full-and-women-were-furious-1340021.html>

8. POPIS PRILOGA

- Slika 1.- <https://www.lvmh.com/houses/fashion-leather-goods/christian-dior/>
- slika 2.- <https://www.pinterest.com/pin/614952524089065348/>
- slika 3.- <https://www.biography.com/people/christian-dior-9275315>
- slika 4.- <http://www.mirror.co.uk/3am/style/celebrity-fashion/inside-christian-dior-70-year-9752537>
- slika 5.- <http://www.sminkERICA.com/moda-stil/povijest-mode-ratne-1940-e/>

-slika 6.- https://www.dior.com/couture/en_int/the-house-of-dior/the-story-of-dior/the-new-look-revolution

-slika 7.- <https://ladyjojouboutique.wordpress.com/2011/07/13/christian-diors-new-look-of-the-1940s-and-1950s/>

-slika 8.- http://www.metmuseum.org/toah/hd/dior/hd_dior.htm

-slika 9.- <http://www.historyhappenshere.org/node/6903>

-slika 10.- http://www.metmuseum.org/toah/hd/dior/hd_dior.htm

-slika 11.- http://www.bluevelvetvintage.com/vintage_style_files/2013/10/28/now-and-then-diors-iconic-new-look-style/

-slika 12.- <https://www.scoopnest.com/s/Christian%20Dior/fashion/>